

Povinnosti obcí/miest v oblasti účtovníctva a rozpočtovníctva od roku 2008

1. Postupy účtovania od 1.1.2008:

Opatrenie MF SR z 8.augusta 2007 č.MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky **účinné do 31.12.2022:**

- postupy účtovania vo verejnom sektore sa priblížili postupom účtovania pre podnikateľov
- zavedením novej metodiky účtovania od roku 2008 sa zaviedli do účtovníctva verejného sektora princípy akruálneho účtovníctva a účtovanie transferov

Od 1.1.2023 nové Postupy účtovania uverejnené v Opatrení **MF SR** zo dňa 12. 12. 2022 č. MF/014454/2022-36, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie.

2. Individuálna účtovná závierka od 1.1.2008 - Opatrenie MF SR z 5.12.2007 č.MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek **účtovnej závierky**, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, PO, ŠF, **obce** a VÚC uverejnené vo **FS č.12/2007** v z.n.p. :

- nová metodika vykazovania priniesla zmenu v štruktúre účtovných výkazov: súvaha, výkaz ziskov a strát; štruktúra výkazov je podobná štruktúre výkazov pre účtovnú závierku podnikateľov
- poznámky účtovnej závierky od roku 2008 majú podobnú štruktúru ako poznámky pre podnikateľské subjekty
- **od 1.1.2014** sa individuálna účtovná závierka ukladá v elektronickej podobe do registra účtovných závierok do **5. februára** (súvaha a výkaz ziskov a strát) a **do 30. apríla**, v prípade podnikateľskej činnosti **do 31.3.** (poznámky) nasledujúceho účtovného obdobia prostredníctvom systému štátnej pokladnice prostredníctvom aplikačného softvéru AZUV
- **od 1.1.2015** sa individuálna účtovná závierka ukladá v elektronickej podobe do registra účtovných závierok prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“, ktorého správcom je Datacentrum.

3. Konsolidovaná účtovná závierka - Opatrenie MF SR zo 17.decembra 2008 č.MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe uverejnené vo **FS č.1/2009** v z.n.p.:

- nová metodika účtovania a vykazovania priniesla pre subjekty verejnej správy aj zostavovanie konsolidovanej účtovnej závierky t.z. konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a konsolidované poznámky
- **od 1.1.2014** sa konsolidovaná účtovná závierka ukladá v elektronickej podobe do registra účtovných závierok do **20. júna** nasledujúceho účtovného obdobia prostredníctvom systému štátnej pokladnice prostredníctvom aplikačného softvéru AZUV
- **od 1.1.2015** sa konsolidovaná účtovná závierka ukladá v elektronickej podobe do registra účtovných závierok prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“, ktorého správcom je Datacentrum.

4. Výročná správa

- podľa § 22b ods.1 zákona č.431/2002 Z.z. v z.n.p. je obec povinná vyhotovovať výročnú správu, ktorej súlad s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie musí byť overený audítorom. Overenie audítorom musí byť vykonané **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia.
- **obsah** výročnej správy je uvedený v § 22b ods. 3 zákona č.431/2002 Z.z. a musí obsahovať informácie najmä o:
 - a) kapitole štátneho rozpočtu, obci, vyššom územnom celku alebo o organizáciách konsolidovaného celku,
 - b) geografických údajoch, demografických údajoch, histórii, pamiatkach a symboloch obce alebo o symboloch vyššieho územného celku,
 - c) plnení úloh obce alebo vyššieho územného celku v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry, dopravy, územného plánovania a hospodárstva,
 - d) plnení úloh ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy,
 - e) ostatných významných skutočnostiach, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce, vyššieho územného celku alebo kapitoly štátneho rozpočtu.
- **od 1.1.2014** sa výročná správa ukladá v elektronickej podobe do registra účtovných závierok prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“ **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia

5. Konsolidovaná/spojená výročná správa

- obec, materská účtovná jednotka, ktorá zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku má za povinnosť zostaviť konsolidovanú výročnú správu podľa § 22b ods.1 zákona č.431/2002 Z.z. v z.n.p.. Overenie audítorom musí byť vykonané **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia. Ak má účtovná jednotka povinnosť zostaviť aj individuálnu výročnú správu, môže údaje z individuálnej výročnej správy uviesť v konsolidovanej výročnej správe a individuálnu výročnú správu nezostavovať ako samostatný dokument.
- **od 1.1.2014** sa konsolidovaná/spojená výročná správa ukladá v elektronickej podobe do registra účtovných závierok prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“ **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia
- **obsah** konsolidovanej výročnej správy je uvedený v § 22b ods. 3 zákona č.431/2002 Z.z.

6. Súhrnná účtovná závierka.

Subjekty verejnej správy sú povinné predkladať informácie aj k súhrnnej účtovnej závierke verejnej správy, ktorú zhotovuje MF SR. Bol vydaný Metodický pokyn MF SR z 30. januára 2012 č. MF/008924/2012-312 pre obce na účely zostavenia súhrnnej účtovnej závierky verejnej na základe, ktorého sú obce ako subjekty verejnej správy povinné predkladať MF SR Formulár vzájomných vzťahov.

Formulár vzájomných vzťahov (FVV) má za cieľ zozbierať údaje o vzájomných vzťahoch obcí a ich organizácií v konsolidovanom celku, ktoré vykazujú voči ostatným subjektom verejnej správy a v súhrnnom celku. Sú to teda všetky vzťahy obcí a ich organizácií voči iným obciam, iným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám, vyšším územným celkom, štátnym organizáciám a obchodným spoločnostiam štátu.

Obce a organizácie predkladajú formulár vzájomných vzťahov **za rok 2022** prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“ **do 31. marca 2023.**

7. Register účtovných závierok (RÚZ)

Od 1.1.2014 je povinnosť zverejňovať individuálne účtovné závierky (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky), konsolidované účtovné závierky (konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát, konsolidované poznámky), výročné správy, správy audítora v registri účtovných závierok prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“.

Individuálna účtovná závierka - súvaha a výkaz ziskov a strát, sa ukladá v elektronickej podobe do RÚZ do **5. februára**; poznámky sa ukladajú do RÚZ **do 30. apríla**; v prípade podania daňového priznania **do 31.3.** nasledujúceho účtovného obdobia. Údaje sa vkladajú do informačného systému „RISSAM výkazy“, ktorého správcom je Datacentrum.

Výročná správa sa ukladá v elektronickej podobe do RÚZ prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“ **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia.

Konsolidovaná účtovná závierka - konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a poznámky sa ukladajú v elektronickej podobe do RÚZ do **20. júna** nasledujúceho účtovného obdobia. Údaje sa vkladajú do informačného systému „RISSAM výkazy“, ktorého správcom je Datacentrum.

Konsolidovaná/spojená výročná správa sa ukladá v elektronickej podobe do RÚZ prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“ **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia.

Správy audítora sa ukladajú v elektronickej podobe do RÚZ prostredníctvom informačného systému „RISSAM výkazy“ **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia.

8. Rozpočtovníctvo obcí. V zmysle § 16 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do **záverečného účtu obce**. Návrh záverečného účtu obce sa prerokuje najneskôr **do šiestich mesiacov** po uplynutí rozpočtového roka.

Obsah záverečného účtu je uvedený v § 16 zákona č.583/2004 Z.z. musí obsahovať informácie najmä o:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa **§ 10 ods. 3** v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa **§ 7 ods. 4** a **§ 8 ods. 5** v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou a vyšším územným celkom zverejnené iným spôsobom,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov obce a programov vyššieho územného celku.

V zmysle zákona č.583/2004 Z.z. obce v roku 2006 **prvý krát** zostavovali trojročný (klasický) rozpočet na roky 2007, 2008, 2009. Od roku 2008 zostavujú obce aj **programový rozpočet** na tri rozpočtové roky 2009, 2010, 2011 atď.. Na základe zostavenia programového rozpočtu pribudla obciam ďalšia povinnosť a to **monitorovať** plnenie programov obce (**k 30.6. bežného rozpočtového roka**) a **hodnotiť** plnenie programov obce (**k 31.12. bežného rozpočtového roka**). Hodnotenie plnenie programov obce je súčasťou záverečného účtu obce (§16 ods. 5 písm. g) zákona č.583/2004 Z.z.). Zavedenie programového rozpočtovania znamenalo pre pracovníkov obcí a miest stanoviť v jednotlivých programoch zámery, ciele a merateľné ukazovatele, bez ktorých nie je možné programový rozpočet monitorovať a hodnotiť. Uvedené ukazovatele je potrebné aktualizovať pri každom rozpočtovom opatrení. Zhodnotenie merateľných ukazovateľov

znamená preskúmať a vyhodnotiť všetky oblasti, v ktorých obec / mesto alokovala svoje finančné prostriedky.

Od 1.1.2014 podľa § 4 ods. 5 zákona č.583/2004 Z.z., ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov **do 2 000** rozhodne o neuplatňovaní programu obce, tak obce nie sú povinné vo svojich rozpočtoch uplatňovať programové rozpočty a zostavujú len klasické rozpočty.

Podľa § 10 ods. 8 zákona č.583/2004 Z.z. sú obce povinné **pri zostavení rozpočtu** postupovať aj podľa Čl.5, 12 a 13 ústavného zákona č.493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti. Súčasťou rozpočtu verejnej správy je aj schválený rozpočet verejnej správy na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu verejnej správy za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č.583/2004 Z.z. súčasťou **viacročného rozpočtu** sú aj údaje podľa zákona č.493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti. Podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti rozpočtový dokument obsahuje údaje za dva predchádzajúce rozpočtové roky, bežný rozpočtový rok (schválená aj očakávaná skutočnosť) a tri nasledujúce rozpočtové roky.

Podľa Čl. 9 ods. 2 zákona č.493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p.

Subjekty verejnej správy sú povinné zverejňovať:

- údaje o rozpočte do 30 dní po schválení ich rozpočtu (zostavený a schválený rozpočet)
- do 60 dní po skončení rozpočtového roka (skutočné plnenie rozpočtu)

Od 1.4.2018 podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. „Obec zverejní návrh rozpočtu obce a návrh záverečného účtu obce najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce“

Rozpočet - od 1.1.2014 sú obce povinné podľa zákona č.583/2004 Z.z. poskytovať MF SR potrebné údaje o svojom hospodárení. Údaje na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy poskytujú obce prostredníctvom informačného systému „RISSAM rozpočet“ **v správe MF SR.**

Základné termíny poskytovania údajov do modulu „RISSAM rozpočet“ v súlade s ustanovením § 12 ods.4 zákona č.583/2004 Z.z.:

Schválený rozpočet do 31.12.

- **do 10. januára** - **8 hlavných kategórii** ekonomickej klasifikácie schváleného rozpočtu, (Poznámka: Údaje schváleného rozpočtu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Ak sa do 10. januára vloží podrobný rozpočet, systém RISSAM automaticky vygeneruje EKO rozpočet)
- **do 31. januára** - kompletný **podrobný rozpis** viacročného rozpočtu, ak je schválený viacročný rozpočet do 31.12.

Rozpočtové provizorium:

- **do 10. januára** - **8 hlavných kategórii** ekonomickej klasifikácie schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka,
- **do 31. januára** - kompletný **podrobný rozpis** schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka,
- **do 20 kalendárnych dní od dňa schválenia rozpočtu** - kompletný **podrobný rozpis** viacročného rozpočtu rokov 20xx - 20xx (Poznámka: Rozpočet schválený po 31.12. do 20 kalendárnych dní po schválení rozpočtu)

Zmeny rozpočtu:

- **do 30 kalendárneho dňa v mesiaci**, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bola vykonaná zmena rozpočtu,
- **do 5. februára nasledujúceho rozpočtového roka** - ak je úprava rozpočtu za mesiac december rozpočtového roka

Skutočné plnenie rozpočtu:

- **štvrtročne do 30 kalendárnych dní** po uplynutí štvrtroka,
- skutočné plnenie rozpočtu **k 31.12. najneskôr do 5.2.**

Rozpočet podľa programov

- nahrávanie ako klasický rozpočet
- **do 31.januára** - ak je schválený programový rozpočet do 31.12.
- **do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu** - ak je schválený rozpočet po 31.12.
- skutočné plnenie programového rozpočtu **k 31.12. najneskôr do 5.2.**

9. Finančné výkazy - Opatrenie MF SR z 19. decembra 2017 č. MF/017353/2017-352, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy uverejnené vo **Finančnom spravodajcovi č.12/2017** neskorších dodatkov.

- Finančné výkazy sa predkladajú MF SR v elektronickej podobe cez informačný systém „RIS SAM finančné výkazy“ a **v termínoch** ustanovených v § 3 až 7 citovaného Opatrenia. Ak prípadne posledný deň predloženia výkazu na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, termín na predloženie výkazu je nasledujúci pracovný deň.
- **FIN 1 - 12** Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách sa predkladá **štvrtročne** podľa stavu k 31.3., k 30.6. a k 30.9. vykazovaného obdobia do 30 kalendárnych dní po skončení príslušného kalendárneho štvrtroka a podľa stavu k 31.12. vykazovaného obdobia **do 5. februára** nasledujúceho vykazovaného obdobia.

Predkladajú: obce, RO, PO

- **FIN 2 - 04** Finančný výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív sa predkladá štvrtročne podľa stavu k 31. marcu, k 30. júnu a k 30. septembru vykazovaného obdobia do 35 kalendárnych dní po uplynutí príslušného kalendárneho štvrtroka.

Predkladajú: obce, RO, PO

- **FIN 3 - 04** Finančný výkaz o finančných aktívach podľa sektorov;
FIN 4 - 04 Finančný výkaz o finančných pasívach podľa sektorov;
FIN 5 - 04 Finančný výkaz o dlhových nástrojoch a vybraných záväzkoch;
FIN 6 - 04 Finančný výkaz o bankových účtoch a záväzkoch obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií sa predkladajú štvrtročne podľa stavu k 31. marcu, k 30. júnu a k 30. septembru vykazovaného obdobia do 35 kalendárnych dní po skončení príslušného kalendárneho štvrtroka a podľa stavu k 31. decembru vykazovaného obdobia **do 10. februára** nasledujúceho vykazovaného obdobia.

Predkladajú: obce, RO, PO s výnimkou FIN 6-04, ktorú predkladajú len obce a RO

10. Rekapitulácia termínov:

Predmet/mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Účtovné výkazy Súvaha, výkaz ziskov a strát		5.										
Poznámky ÚZ			31.	30.								
Výročná správa												31.
Konsolidovaná účtovná závierka						20.						
Konsolidovaná výročná správa												31.
Súhrnná účtovná závierka			31.									
Daňové priznanie			31.			30.						
Finančné výkazy		10. 5.		30.	5.		30.	5.		30.	5.	
Rozpočtovníctvo: monitorovanie plnenia programov obce						30.						
Rozpočtovníctvo: Záverečný účet						30.						
Rozpočtovníctvo: hodnotenie plnenia programov obce						30.						
Register účtovných závierok - IÚZ - KÚZ - VS IÚZ - VS KÚZ/spojená		5.	31.	30.		20.						31. 31.
RISSAM	10. 31.	30 5.	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

Vypracovala: Ing. Terézia Urbanová, lektor v oblasti účtovníctva a rozpočtovníctva